

VOLVIURE EN
#CATALUNYALLIBERTAT

L'OPINIÓ DELS EXPERTS

Natàlia Mas-Guix

És llicenciada en administració i direcció d'empreses per la Universitat Pompeu Fabra. Té experiència com a consultora al Banc Mundial, economista al Banc Central Europeu, experta en estabilitat financera del BCE. És exdirectora d'Entorn Financer del Banc Sabadell. Actualment és directora general d'Anàlisi Econòmica del Departament de la Vicepresidència i d'Economia i Hisenda.

La moneda de la república catalana

Monedes i bitllets d'euro, en una imatge d'arxiu ■ EP

En una anàlisi de viabilitat econòmica és important definir escenaris i les seves conseqüències. L'anàlisi de l'impacte econòmic de la independència té múltiples dimensions però els escenaris presenten un denominador comú que els condiciona: la via d'integració de Catalunya a la UE.

L'escenari de referència, el més probable i desitjable, és la permanència a la UE, bé de manera automàtica o després d'un procés de negociació simplificat. Tanmateix, molts ciutadans es poden preguntar: què succeiria en un escenari d'exclusió com a estat membre? Estaria en risc l'euro?

L'objectiu d'aquest article és aprofundir en aquest escenari, malgrat la seva inversemblança, i mostrar com hi ha mecanismes per assegurar la continuïtat del sistema actual. De fet, la independència presenta una oportunitat per millorar molts aspectes de l'estructura financera actual.

Que Catalunya és un estat perfectament viable ningú ho hauria de dubtar. Països de la mida de Catalunya i amb un grau de diversificació econòmica i obertura similar no només són viables, sinó que acostumen a ser uns dels més pròspers. Entre els factors explicatius hi ha que s'orienten més cap a l'exportació, són més fàcils de governar i s'adapten mi-

llor als canvis. Països d'aquesta mida acostumen també a tenir major despesa en educació i salut sobre el PIB, factors clau per l'èxit a llarg termini.

Probablement el que millor reflecteix la confiança internacional en l'economia catalana sigui el volum d'inversió estrangera rebuda els dos darrers anys, de més de 5.000 milions anuals, els més elevats de la sèrie històrica. Darrera d'això hi ha confiança en les potencialitats de l'economia catalana i el convenciment que una Catalunya-estat s'integraria òptimament en l'estructura econòmica mundial.

En un escenari altament improbable d'exclusió de la UE, l'eu-

ro estaria garantit perquè qualsevol país del món pot utilitzar la moneda que consideri més adient. Hi ha diversos països al món que utilitzen l'euro sense estar dins la UE (mitjançant un acord monetari o de manera unilateral). En aquest escenari, la millor opció per a Catalunya seria signar un acord monetari amb la UE, l'aprovació del qual no requerria unanimitat i, per tant, Espanya no podria vetar-lo.

En aquest context seria beneficiosa l'adhesió a l'Espai Econòmic Europeu (EEE), que inclou la UE i l'Associació Europea de Lliure Comerç (Islàndia, Liechtenstein, Noruega i Suïssa). De fet, l'impacte econòmic de la independència no dependria tant de la pertinença a

L'impacte econòmic de la independència no dependria tant de la pertinença a la UE com de l'adhesió a l'EEE

la UE com de l'adhesió a l'EEE. Aquesta adhesió seria essencial per continuar dins el mercat únic i garantir aspectes financers importants. Cal no oblidar que aquest escenari de desacord amb l'Estat espanyol implicaria la no-assumpció de part del seu deute. Dependent dels criteris d'assignació, el deute a assumir estaria entorn dels 80.000-120.000 milions d'euros. Seria, per tant, un escenari molt negatiu per a Espanya i per a la UE, el que mostra com la continuïtat dins la UE és l'escenari més altament probable.

Quins altres elements serien cabdals per a l'estabilitat financera?

L'accés al crèdit del BCE i als sistemes europeus de pagaments, que ja es garanteix en altres acords monetaris. Tots els microestats participen a TARGET2, el sistema de pagaments interbancaris, i la SEPA, zona única de pagaments en euros, inclou un ampli grup de 38 països.

Elegibilitat dels actius finan-

cers emesos a Catalunya com a col·lateral a l'Eurosistema: el crèdit del BCE es proveeix contra col·lateral adequat (actius de suficient qualitat que protegeixin de risc de crèdit). Els criteris d'elegibilitat consideren el *rating*, la moneda de denominació, i les característiques geogràfiques (ubicació de l'emissor i deutor). Quant a la geografia, l'elegibilitat estaria garantida amb la continuïtat dins l'EEE. Quant al *rating*, cal tenir present que, malgrat la fortaleza de l'economia catalana, les agències de *rating* atorguen al deute de la Generalitat el pitjor nivell de totes les comunitats autònomes, i el situen per sota del grau d'inversió. Això il·lustra la paradoxa entre la fortaleza de l'economia i la debilitat financera de la Generalitat, depenent d'un sistema de finançament a totes llums deficient, injust i arbitrari. Un estudi de Morgan Stanley estima que una Catalunya-estat milloraria el seu *rating* entre 3 i 6 esglaons, amb un impacte positiu en el creixement, el saldo pressupostari i els costos de finançament. Per tant, el *rating* del deute de la Generalitat i la seva acceptació per l'Eurosistema i els mercats milloraria amb la independència.

Continuïtat dins la Unió Bancària i els seus tres pilars: el Mecanisme Únic de Supervisió, que assigna al BCE la tasca de supervisió bancari; el Mecanisme Únic de Resolució, que dicta com procedir amb bancs en dificultats; i el Fons de Garantia de Dipòsits Europeu, encara no completat. Amb la presència a Catalunya d'entitats bancàries d'importància sistèmica en l'àmbit europeu, la continuïtat dins la Unió Bancària és indubtable.

En conclusió, l'escenari que interessa a totes les parts, Espanya inclosa, és que Catalunya continuï a la Unió Europea i a la zona euro. En qualsevol cas, l'euro està garantit i també que Catalunya milloraria la seva posició financera. La creació del Banc Central de Catalunya, com a autoritat monetària del nou país, seria necessària i podria incorporar les millors pràctiques internacionals.

Què preguntaries als experts?

Si tens alguna pregunta per plantejar als experts en economia, els la pots fer arribar a través de www.elpuntavui.cat. A l'edició digital d'El Punt Avui trobaràs un formulari per adreçar-los les preguntes, i també les respostes.

I DEMÀ Joan B. Casas

Una base econòmica sòlida

